

Toelichting aanpassingen Routekaart

18 maart 2021

De werkgroep Corona heeft aanpassingen gedaan in de routekaart. Het uitgangspunt is hierbij zoveel mogelijk reguliere zorg te leveren. De routekaart betreft de minimaal te leveren zorg, er is ruimte om regionaal te versoepelen maar **niet** om op praktijkniveau te verzwaren. Wij willen benadrukken dat het belangrijk is om in de regio met elkaar samen te werken, de adviezen te bespreken en met elkaar af te stemmen hoe de zorg er regionaal uit komt te zien met de routekaart als basis en minimaal te leveren zorg.

Gezien de versoepelingen van de overheid binnen de lockdown, heeft de werkgroep Corona besloten om NIET binnen de fase lockdown versoepelingen toe te voegen maar om te adviseren om naar risiconiveau Zeer Ernstig te gaan (18 maart 2021).

Alleen in het geval van capaciteitsproblemen en/of lokale brandhaard/uitbraak kan verzwared worden naar het 'lockdown'-protocol. Ook wanneer de overheid weer versoepelingen teruggedraait kan besloten worden terug te gaan naar het 'lockdown' scenario. Het streven is om zo kort mogelijk volgens dit scenario zorg te verlenen. De drie belangrijkste aanpassingen zijn:

- Partner is vervangen door huisgenoot (zonder klachten). Dit geeft de zwangere de mogelijkheid om in plaats van haar partner een kind mee te nemen naar de prenatale controle. In de ogen van de werkgroep zorgt dat niet voor een essentiële toename van het risico op besmetting omdat men uit één huishouden komt.
N.B.: Als een client geen (betrokken) partner heeft mag zij een externe 'partner' meenemen om haar te ondersteunen.
- Kritisch overwegen of een huisgenoot mee kan naar de prenatale controle is gewijzigd naar 'overwegen', de werkgroep vindt dat de zwangere een zeer belangrijke stem heeft in de overweging of zij haar partner/kind meeneemt naar de controle.
- In de kraamweek is er een extra fysieke visite toegevoegd (minimaal te leveren zorg is 2 fysieke kraamvisites, behalve bij lockdown), omdat er veel signalen zijn van zowel verloskundige als vanuit cliënten dat hier behoefte aan is.

Belangrijk om te benoemen voor de werkgroep is dat het gaat om richtlijnen. Als je je er als praktijk comfortabel bij voelt om zorg te verlenen volgens een minder streng niveau is dit uiteraard prima. Afschalen van zorg zonder onderbouwing kan negatieve gevolgen hebben voor de zwangere en haar partner maar ook voor de gehele beroepsgroep wanneer de afgeschaalde zorg als standaard gezien gaat worden. Als de Coronacijfers in de regio of problemen in de capaciteit ontstaan door Corona kan een tijdelijke verzwaring nodig zijn.

Belangrijk is dat het advies van de overheid is om zo snel mogelijk weer naar zo normaal en regulier mogelijke zorg te gaan.

De gemaakte afwegingen en daarbij passende keuzes

Reguliere zorg

De werkgroep Corona heeft getracht op elk risiconiveau de reguliere zorg zoveel mogelijk te behouden, zodat aandacht voor zowel sociale als medisch aspecten binnen de verloskundige zorg zoveel mogelijk geborgd blijven. Dit is in lijn met de oproep van de overheid om de reguliere zorg in Nederland zoveel mogelijk in stand te houden. Binnen ons vakgebied betreft dit de preconceptie, prenatale zorg, natale zorg en de postnatale zorg (inclusief anticonceptie).

Minimale eisen verloskundige zorg

De KNOV Corona-routekaart geldt als minimaal zorgaanbod voor cliënten zonder Corona gerelateerde klachten en/of de niet Corona-positieve zwangere.

Vanzelfsprekend is op indicatie maatwerk (versoepeling) mogelijk. Het is zeer goed denkbaar dat er situaties zijn waarin frequenter zorg aanbieden mogelijk en/of noodzakelijk is

Centering Pregnancy (CP)

De reguliere zorg in ons vakgebied wordt zowel individueel, als in de vorm van Centering Pregnancy (CP) aangeboden. Dat laatste scharen we expliciet onder reguliere zorg. Voor informatie over CP in lijn met de RIVM-maatregelen verwijzen wij naar de pagina van CP op www.centeringzorg.nl.

Bescherming zorgverleners en anderen

Om zowel de veiligheid van de zwangere, haar partner en die van de zorgverlener te bewaken is er aandacht in de KNOV Corona-routekaart voor de algemene individuele RIVM- maatregelen die gelden voor de gehele bevolking. (o.a. 1,5 meter, handhygiëne, mondneusmaskers). Deze maatregelen en de specifieke maatregel voor contactberoepen (triagegesprek), blijven gelden. De reden hiervoor is ook dat dit de kans op mogelijke capaciteitsproblemen binnen de zorgverlening verkleint. Bij gebruik van deze middelen valt men immers niet onder de groep nauwe contacten.

Adviezen in de thuissituatie bij een cliënt

Adviezen van de Rijksoverheid in de thuissituatie zijn dringende adviezen. De thuissituatie is beschermd in de grondwet, net zoals het recht op demonstratie en het recht op geloofsuitoefening een bijzondere status hebben. Deze bijzondere status respecteert de KNOV en daarom zijn alle adviezen in lijn gebracht met het advies van de RIVM. Een zorgverlener in dit advies geldt niet als bezoeker.

Je kunt van een kraamvrouw/barende of partner NIET eisen een mondkapje te dragen in hun eigen thuissituatie wanneer jij als verloskundige de partus begeleid of op kraambezoek komt.

N.B.: Het recht op een veilige werkomgeving blijft van kracht, er mag verwacht worden dat aanwezigen in een woning 1,5 meter afstand bewaren, de hygiënemaatregelen naleven en je kunt hen vragen een mondneusmasker dragen (Niet de barende!). Eveneens mag verwacht worden dat extra aanwezigen anders dan de bewoners van het huis de geldende quarantainemaatregelen naleven en dus bij klachten niet aanwezig zijn. De werkgroep wil benadrukken dat zowel de overheid als de KNOV dringende adviezen communiceert, geen wetten. Vraag je zwangere welke maatregelen haar extra zwaar vallen, voel je vrij om daar waar het nodig is af te wijken van de routekaart.

Afwijken van adviezen

Je kunt in individuele situaties onderbouwd afwijken (versoepelen) van deze adviezen, bijvoorbeeld bij een lage incidentie in je regio, een grotere wachtkamer of bij een persoonlijke afweging.

Lockdown

Mochten er vanwege COVID-19-besmettingen of quarantaine gevallen gaten vallen in de diensten, of verwacht je in de praktijk of de regio een grotere werkdruk, dan kun je een beroep doen op onze capaciteitsinventarisatie en zullen wij je helpen aan reeds aangemelde verloskundigen. Het is mogelijk om contactgegevens van beschikbare verloskundigen in jouw regio op te vragen via corona@knov.nl, zodat je tijdig kunt anticiperen op een mogelijk tekort.

N.B.: deze verloskundigen zijn waarneemsters met een gaatje in de agenda of niet praktiserende verloskundigen. Wellicht dat je rekening moet houden met een (korte) inwerkperiode.

Mochten er specifieke problemen ontstaan waarbij je onze hulp nodig hebt dan zijn wij bereikbaar via corona@knov.nl of de landelijke coördinatoren app.

We vragen je barmhartig om te gaan met de maatregelen. Door de lockdown zijn onderlinge contacten verder ingeperkt en zullen veel zwangeren verder in hun cocon kruipen en hun contacten verder beperken. Vanuit de vorige lockdown periode weten we dat zwangeren dit een eenzame periode vonden. **We weten ook dat ze hun partners enorm gemist hebben tijdens de contacten met hun zorgverleners.** Ons advies is om het gesprek actief te openen met de cliënt. Vraag je zwangere welke maatregelen haar extra zwaar vallen, voel je vrij om daar waar het nodig is af te wijken van de routekaart. Laten we omzien naar elkaar en naar onze zwangeren.

Met vriendelijke groet,
De KNOV werkgroep Corona